

# PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

## Chemia klasy 7 - 8

### szkoła podstawowa

#### I. ZASADY PSO

1. Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o zakresie wymagań z chemii oraz o sposobie i zasadach oceniania.
2. Sprawdziany podsumowujące działy są obowiązkowe i każdy uczeń musi je napisać. Jeśli ucznia nie było w dniu sprawdzianu w szkole pisze go w terminie uzgodnionym z nauczycielem, jednak nie później niż w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły. Gdy uczeń nie zgłosi się do nauczyciela i minie od jego przyścia do szkoły 2 tygodnie, nauczyciel sprawdza wiedzę ucznia za pomocą testu bez umówienia.
3. Sprawdziany są zapowiadane z 1-tygodniowym wyprzedzeniem.
4. Osoby które za sprawdzian nie otrzymają oceny pozytywnej mogą go poprawić po umówieniu się z nauczycielem.
5. Poprawie podlegają tylko sprawdziany napisane na ocenę niedostateczną.
6. Kartkówki są zapowiadane. Obejmują niewielki materiał, dlatego otrzymanie oceny niedostatecznej nie podlega poprawie.
7. Szczęśliwy numerik pozwala danemu uczniowi nie brać udziału w kartkówce, ale tylko niezapowiedzianej. Jeśli nauczyciel umówił się na nią wcześniej, uczeń posiadający „szczęśliwy numerik” pisze kartkówkę.
8. Uczeń jest zobowiązany do noszenia zeszytu przedmiotowego oraz podręcznika.
9. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć 2 razy w semestrze (przy 2 godzinach zajęć tygodniowo).
10. Za pracę na lekcji i aktywność uczeń otrzymuje plusy, półplusy lub minusy, których grupy zebrane po 4 tworzą ocenę według poniższego klucza:

++++ ocena bdb

+++ ± ocena db+

+++ – ocena db

++ ± – ocena dst+

++-- ocena dst

+±-- ocena dop+

+--- ocena dop

±--- ocena dop-

---- ocena ndst.

## II. TREŚCI PODLEGAJĄCE OCENIE NA LEKCJI CHEMII

### Ocenie podlegają:

- sprawdziany pisemne 45-minutowe z danego działu
- testy
- kartkówki
- karty pracy
- aktywność na lekcji
- odpowiedzi ustne
- uczestnictwo w konkursach

## III.SPOSOBY I CZĘSTOTLIWOŚĆ SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Odpytywanie bieżące, jako przypomnienie treści ostatniej lekcji.
2. Sprawdziany minimum 2 w semestrze.
3. Kartkówki – z bieżącego materiału (z 1-2 lekcji).
4. Karty pracy 1 – 2 razy w semestrze
5. Praca na lekcji na bieżąco.
6. Aktywność na bieżąco.

## IV. SKALA OCEN

- Zgodnie z WSO stosuje się skalę od 1 do 6.
- Przy ocenach cząstkowych dopuszcza się plusy i minusy.
- Przy ocenie ze sprawdzianów stosuje się następujące progi procentowe:  
**100 %** ocena celująca  
**99% - 90%** ocena bardzo dobra  
**89% - 70%** ocena dobra  
**69% - 50%** ocena dostateczna  
**49% - 30%** ocena dopuszczająca  
**poniżej 30%** ocena niedostateczna

- Przy ocenie kartkówek stosuje się następujące progi:

Maksymalna liczba punktów minus 10% (bdb)

Punkty z różnicą 10% minus 15% (db)

Punkty z różnicą 25% minus 15% (dst)

Punkty z różnicą 40% minus 15% (dop)

## **V. WYMAGANIA NA DANĄ OCENĘ**

### **Ocena celująca**

Uczeń:

- wykazuje się wiadomościami i umiejętnościami wykraczającymi poza program
- potrafi rozwiązać wiele problemów praktycznych i teoretycznych nietypowych, innych niż na lekcjach
- proponuje rozwiązania nietypowe
- jest twórczy i rozwija swoje uzdolnienia
- aktywnie uczestniczy w lekcji
- reprezentuje szkołę i klasę w konkursach na szczeblu wyższym niż szkolny
- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy

### **Ocena bardzo dobra**

Uczeń:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami
- samodzielnie rozwiązuje problemy zadane przez nauczyciela, inne niż przykłady pokazywane i rozwiązywane w klasie
- zadania wykonuje w terminie
- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy
- wypowiada się poprawnie i precyzyjnie
- pracuje na lekcji z zaangażowaniem
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy
- projektuje i bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne
- biegle zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności

## **Ocena dobra**

Uczeń:

- posiada wiadomości i umiejętności, które pozwalają mu na rozumienie większości materiału
- poprawnie rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne
- bierze czynny udział w lekcji
- źle wykonane zadanie poprawia
- pracuje systematycznie
- korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne
- zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności

## **Ocena dostateczna**

Uczeń

- opanował podstawowe wiadomości z przedmiotu na tyle, że jest w stanie czynić dalsze postępy w uczeniu się
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania i problemy
- pracuje w miarę systematycznie
- rzadko bierze aktywny udział w lekcji
- odpowiada na zadane pytania jako wyznaczony, nie zgłasza się do odpowiedzi
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne
- z pomocą nauczyciela korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej
- z pomocą nauczyciela zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności

## **Ocena dopuszczająca**

Uczeń:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia chemiczne, zapisuje proste wzory i równania reakcji chemicznych

- nie jest aktywny na lekcji, ale swoją postawą świadczy, że zależy mu na zdobyciu wiedzy
- nie pracuje systematycznie

### **Ocena niedostateczna**

Uczeń:

- nie opanował minimum podstawowych wiadomości, co uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy
- nie potrafi rozwiązać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela
- nigdy się nie zgłasza
- zeszyt prowadzi niestarannie i fragmentarycznie pisze notatki
- wykazuje niechęć do nauki
- nie chce skorzystać z pomocy nauczyciela w uczeniu się przedmiotu

## **VI. INFORMOWANIE O OCENACH**

- Wszystkie oceny są jawne i wystawiane według wymagań na daną ocenę
- Uczeń ma prawo zapoznać się z uzasadnieniem ustalonej na semestr oceny
- Wszystkie sprawdziany są do wglądu u nauczyciela
- Kartkówki i karty pracy uczeń otrzymuje do domu
- O przewidywanej ocenie na koniec semestru i roku szkolnego uczeń i rodzic dowiadują się na miesiąc przed końcem danego semestru

## **VII. POPRAWA OCEN**

- W przypadku otrzymania ze sprawdzianu oceny niedostatecznej, uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy (w dzienniku zachowane są obie oceny). Poprawa sprawdzianu jest dobrowolna. Powinna odbyć się w terminie ustalonym przez nauczyciela.
- Uczeń ma obowiązek uzupełnić braki wynikające z nieobecności w szkole w terminie dwóch tygodni od czasu powrotu do szkoły, w tym prace domowe.
- Rodzice lub uczeń mogą nie zgadzać się z przewidywaną oceną semestralną lub końcoworoczną, uważając ją za zaniżoną. W takiej sytuacji obowiązują procedury zawarte w WSO (Rodzice składają podanie do Dyrektora szkoły o rozpoczęcie postępowania, którego celem jest

podniesienie uczniowi oceny. Dyrektor w odpowiedzi na takie pismo wyznacza termin i miejsce egzaminu sprawdzającego umiejętności i wiedzę Ucznia. Nauczyciel danych zajęć edukacyjnych zobowiązany jest do opracowania sprawdzianu poziomu opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych na ocenę, której dotyczy odwołanie ucznia. W przypadku zdania egzaminu, ocena ucznia ulega podniesieniu).

- Sprawdzian opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności z chemii w stosunku do wymagań edukacyjnych na ocenę wyższą, składa się z części pisemnej, a obejmuje wszystkie treści podstawy programowej zrealizowanych w danym roku szkolnym.

## **VIII. WYMAGANIA WOBEC UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**

**1. Uczniowie o inteligencji niższej niż przeciętna** - uzyskują słabe wyniki w nauce, pomimo dużego własnego nakładu pracy i intensywnej stymulacji rozwoju; program szkoły ogólnodostępnej jest dla nich trudny, a przede wszystkim zbyt szybko realizowany. W tej grupie uczniów można mówić o obniżeniu wymagań pamiętając jednak, że obniżenie kryteriów jakościowych nie może zejść poniżej podstawy programowej.

Ogólne wymagania

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie
- podawanie poleceń w prostszej formie
- unikanie trudnych/bardzo abstrakcyjnych pojęć
- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- uwzględnienie wolniejszego tempa pracy (mniej zadań na klasówkach, zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie)
- szerokie stosowanie zasady poglądowości
- odrębne instruowanie dzieci – tłumaczenie poleceń

### **2. Uczniowie słabo widzący**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odblaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność)

- udostępnianie tekstów ( np. testów sprawdzających wiedzę ) w wersji powiększonej
- podawanie modeli/przedmiotów/konstrukcji geometrycznych do obejrzenia z bliska/na kartkach większego formatu
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań )
- częste zadawanie pytania „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

### **3. Uczniowie słabo słyszący**

- zapewnienie dobrego oświetlenia klasy oraz miejsca dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna.
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę
- należy mówić do dziecka wyraźnie, używając normalnego głosu i intonacji, upewniając się, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko - w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie.
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych
- pisanie ze słuchu – należy stosować ćwiczenia w pisaniu ze słuchu tylko wyrazów lub zdań wcześniej z dzieckiem utrwalonych, w oparciu o znane mu słownictwo. Można także to zadanie zastąpić inną formą ćwiczeń w pisaniu.
- przy ocenie prac pisemnych nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu
- przy ocenie osiągnięć ucznia należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

### **4. Specyficzne trudności w uczeniu się (np. dyskalkulia, dysgrafia, dysortografia, dysleksja)**

Dostosowanie wymagań dotyczy formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Diagnoza dysleksji nie daje możliwości obniżenia wymagań. Należy natomiast dbać o rozwój sfery emocjonalnej.

Ogólne zasady postępowania z uczniem z dysleksją rozwojową

- unikanie odpytywania z głośnego czytania przy całej klasie (gł. dzieci młodsze).

- ograniczanie czytania obszernych rozdziałów istotnych ze względu na omawianą tematykę, akceptowanie korzystania z form skróconych
- kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów
- ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania zmniejszenie liczby zadań (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużenie czasu pracy.
- ograniczanie tekstów do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku; ew. przygotowanie dla dziecka gotowej notatki do wklejenia.
- przygotowywanie pisemnych sprawdzianów w formie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami
- wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych.
- w przedmiotach ścisłych w ocenie pracy ucznia wskazana jest koncentracja na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny - wystawienie uczniowi oceny pozytywnej. Należy zwrócić uwagę na graficzne rozplanowanie sprawdzianów – pod treścią zadania powinno być wolne miejsce na rozwiązanie. Tam, gdzie jest taka możliwość, pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp.
- unikanie wrywania do odpowiedzi - umożliwienie przypomnienia wiadomości, koncentracji, opanowania napięcia emocjonalnego często blokującego wypowiedź
- podczas oceny prac pisemnych - nie uwzględniać poprawności ortograficznej lub oceniać ją opisowo.
- Dysgrafia - wskazane jest akceptowanie pisma drukowanego, pisma na komputerze. Nie należy również oceniać estetyki pisma, np. w zeszytach. Jeśli pismo dziecka jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną

**5. Dzieci nadpobudliwe (nie tylko ze zdiagnozowanym ADHD)** – głównym problemem jest zachowanie tych dzieci, utrudniające prowadzenie lekcji oraz problemy w nauce, wynikające z trudności w koncentracji uwagi.

Ogólne zasady postępowania z uczniem nadpobudliwym

- poświęcanie dziecku dużo uwagi, uczenie współdziałania, pracy w grupie
- ustalenie zrozumiałych dla dziecka reguły
- stosowanie zrozumiałego dla dziecka systemu pochwał i kar; wskazana życzliwa konsekwencja; wszystkie konsekwencje pozytywne jak i negatywne wyciągać natychmiast
- wzmacnianie wszystkich przejawy pożądanego zachowania;

- wydawanie poleceń krótkimi, zdecydowanymi zdaniami
- przekazywanie treści w jasnej, prostej i krótkiej formie; zadania powinny być krótkie, ale urozmaicone
- pomóc dziecku zorganizować świat wokół siebie; usuwać z otoczenia dziecka przedmioty, plakaty, obrazki, które mogą je rozpraszać; w miarę możliwości działać według wcześniej ustalonego planu
- pilnowanie, by uczeń wychodził do domu z zapisanym zadaniem domowym